

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxiu de la informació prèvia núm. IP 189/2022, referent a l'Institut Pere Mata.

Antecedents

1. En data 19/05/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava una denúncia contra l'Institut Pere Mata -que gestiona el Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil de Tarragona (en endavant CSMIJ)-, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. En concret, la persona denunciant es queixava que en un informe emès pel CSMIJ en relació amb el seu fill menor, s'incloués informació que *"viola la intimitat de la família"*: La persona denunciant no aportava cap altra informació ni documentació.

2. En data 20/05/2022, atenent la sol·licitud d'informació addicional d'aquesta Autoritat, la persona denunciant va aportar diversa documentació per tal de fonamentar la seva denúncia, en concret.

a) Informe d'alta emès per la psicòloga clínica Sra. (...) del CSMIJ el 05/12/2019, en relació amb el fill menor de la denunciant, en el que s'inclou la següent informació *"consten antecedents de seguiment des de CSMA per part de la mare i antecedents familiars de trastorn mental greu"* (paràgraf destacat per la pròpia denunciant).

b) Còpia d'un escrit de queixa que la mare de l'aquí denunciant (avia del menor) hauria dirigit el 25/01/2022 a la Direcció del CSMIJ, per la incorporació en l'informe d'alta del menor de la informació relativa al seguiment de l'aquí denunciant en un Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA) i de l'existència d'antecedents familiars de trastorn mental. En aquest escrit es manifestava que *"El fet que la mare estigui dins del Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE), que per a la vostra informació, és per a DONES MALTRACTADES, i que el fet que la pròpia mare demanés ajuda psicològica per superar els anys de maltractaments de la mala convivència, no comportava de cap manera, que hi constés en un informe del menor (...). No està justificat de cap de les maneres, que en l'informe d'un menor de (...) anys, per dir si pateix o no agressions per part del pare, hi hagi de constar que la mare (dona maltractada) està o no rebent ajuda psicològica per superar-ho, i molt menys, si hi ha algun familiar, que va patir alguna malaltia. Per cert, suposo que es tracta d'un (...) (oncle-avi del menor) mort fa 25 anys, que per una sobredosi de drogues, li va advenir una esquizofrènia. Amb la qual cosa, ni és hereditari, com es vol fer veure en aquest informe, ni hi ha antecedents familiars, i molt menys d'una mare que ha patit violència de gènere"*. En aquest mateix escrit de queixa s'afegia que la recollida d'aquesta informació a l'informe, podia perjudicar a l'aquí denunciant en el procés de família endegat per la custòdia del menor.

3. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 189/2022), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.

4. En aquesta fase d'informació, en data 27/05/2022 es va requerir l'entitat denunciada perquè justificués la necessitat d'incloure en l'informe del menor de 05/12/2019, la informació controvertida (seguiment de la mare del menor al CSMA i l'existència d'antecedents familiars amb trastorns mentals greus).

5. En data 23/06/2022 l'Institut Pere Mata va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit del seu delegat de protecció de dades (DPD), en què exposava el següent:

- Que en data 30/05/2019 la Sra. (...) (qui signa l'informe que recull la informació controvertida) rep en visita al menor acompanyat de la seva mare (aquí denunciant). Que en aquesta visita es realitza una exploració integral del menor. Que *“preguntada la mare pels antecedents familiars, la mare informa sobre els extrems que venen recollits en l'informe d'alta, i que reproduïxen els que venen recollits a la informació clínica de l'usuari”*.
- Que *“aquesta informació facilitada per la mare del menor, i que forma part de la informació rellevant que segons la praxis mèdica ha d'obtindre's per poder iniciar un procediment de diagnòstic i posterior tractament, ha de quedar recollida a la història clínica i a l'informe d'alta de l'usuari, doncs per tal de que es pugui dur a terme de forma eficaç un correcte seguiment per part de tots els professionals que puguin atendre a posteriori al menor, o al llarg de la seva vida al menor, els antecedents familiars s'han de fer constar a la informació clínica del pacient. Aquesta circumstància facilita el que denominem *continuum assistencial (...)*”*.
- Que *“la inclusió d'aquesta dada en concret en els antecedents mèdics del menor (nom del menor) és imprescindible des d'un punt de vista mèdic i de la praxis mèdica, i té la finalitat de protegir la salut del menor (nom del menor) donat que tots els professionals que atenguin (nom del menor) i el propi metge que en fa seguiment tinguin en compte l'existència d'aquests antecedents. Queda fora de tot dubte que la inclusió d'aquests antecedents des d'un punt de vista mèdic és imprescindible, correcta i necessària”*.
- Que *“altra cosa és que d'acord amb el que disposa la Llei de Protecció de Dades es vulgui cancel·lar aquest extrem en concret de la Història, fet que no es sol·licita en l'escrit de reclamació, i que en el cas de que es sol·liciti, es cursaria aquesta petició després de fer-ne la seva corresponent valoració sobre la seva procedència d'acord amb la legalitat vigent”*.

6. En data 07/07/2022, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Institut, atenent un previ requeriment d'aquesta Autoritat de 23/06/2022, va aportar un informe expedit el 07/07/2022 per la psicòloga clínica que va signar el informe controvertit, en què es ratificava íntegrament en el contingut de l'escrit que el DPD de l'Institut Pere Mata havia dirigit a l'Autoritat. Afegia que ometre la informació controvertida de l'informe d'alta *“es ometre una part important de la informació que pot requerir qualsevol altre professional per abordar el tractament de menor (...) Privar d'aquesta informació a la resta de professionals podria ésser considerat una mala praxis i significaria també una privació al menor del seu dret a la salut i a rebre tractament idoni (...).”*

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de

l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. A partir del relat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats que són objecte de la present resolució d'arxiu. Com s'ha avançat, el motiu de queixa és la inclusió en l'informe d'alta del menor fill de la denunciant, emès per una psicòloga clínica del CSMIJ, de la següent informació: *“consten antecedents de seguiment des de CSMA per part de la mare i antecedents familiars de trastorn mental greu”*. La denunciant considera que d'aquest literal s'infereix que hi ha antecedents greus i hereditaris de malaltia mental a la família, quan la realitat és que l'atenció a la denunciant en el CSMA té el seu origen en haver estat víctima de violència masclista i que l'esquizofrènia patida pel tiet-oncle del menor (que suposa que és a la que es refereix quan l'informe al·ludeix a antecedents familiars) havia estat conseqüència de la seva addicció a substàncies estupefaents. I afegeix que la inclusió d'aquesta informació a l'informe li pot comportar greus prejudicis en el procés judicial per la custòdia del seu fill menor.

A la vista de l'anterior escau assenyalar que la denunciant no qüestiona la informació incorporada a l'informe (que hagi estat usuària d'un CSMA, ni tampoc que un familiar hagi patit una malaltia mental); sinó que el motiu de queixa se centra en la incorporació d'aquesta informació a l'informe quan els antecedents familiars de salut mental són els que s'han indicat, i de la interpretació que se'n pot fer.

Tenint en compte l'exposat, cal en primer lloc analitzar si, en abstracte, la informació relativa als antecedents familiars és una informació susceptible de ser incorporada en els informes d'alta d'un procés assistencial de salut.

El Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD), preveu al seu article 6 que el tractament de les dades personals només serà lícit si es compleix almenys una de les següents condicions:

- “a) el interesado dio su consentimiento para el tratamiento de sus datos personales para uno o varios fines específicos;*
- b) el tratamiento es necesario para la ejecución de un contrato en el que el interesado es parte o para la aplicación a petición de este de medidas precontractuales;*
- c) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento;*
- d) el tratamiento es necesario para proteger intereses vitales del interesado o de otra persona física;*
- e) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento;*
- f) el tratamiento es necesario para la satisfacción de intereses legítimos perseguidos por el responsable del tratamiento o por un tercero*
(...)”

Pel que fa específicament al tractament de categories especials de dades, entre les quals s'encabeixen les dades relatives a la salut, l'article 9 de l'RGPD disposa el següent:

1. Quedan prohibidos el tratamiento de datos personales que revelen el origen étnico o racial, las opiniones políticas, las convicciones religiosas o filosóficas, o la afiliación sindical, y el tratamiento de datos genéticos, datos biométricos dirigidos a identificar de manera unívoca a una persona física, datos relativos a la salud o datos relativos a la vida sexual o la orientación sexual de una persona física.

2. El apartado 1 no será de aplicación cuando concurra una de las circunstancias siguientes:

(...)

h) el tratamiento es necesario para fines de medicina preventiva o laboral, evaluación de la capacidad laboral del trabajador, diagnóstico médico, prestación de asistencia o tratamiento de tipo sanitario o social, o gestión de los sistemas y servicios de asistencia sanitaria y social, sobre la base del Derecho de la Unión o de los Estados miembros o en virtud de un contrato con un profesional sanitario y sin perjuicio de las condiciones y garantías contempladas en el apartado 3.

(...)"

Per la seva banda, la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), disposa al seu article 9, relatiu el tractament de categories especials de dades, el següent:

"Els tractaments de dades que preveuen les lletres g), h) i i) de l'article 9.2 del Reglament (UE) 2016/679 fonamentats en el dret espanyol han d'estar emparats en una norma amb rang de llei, que pot establir requisits addicionals relatius a la seva seguretat i confidencialitat.

En particular, aquesta norma pot emparar el tractament de dades en l'àmbit de la salut quan així ho exigeixi la gestió dels sistemes i els serveis d'assistència sanitària i social, pública i privada, o l'execució d'un contracte d'assegurança del qual l'afectat sigui part".

En la mesura que la informació controvertida es informació recollida en documentació clínica, resulta necessari acudir a la legislació sanitària aplicable al cas.

La Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, disposa el següent:

L'article 3 defineix la història clínica com "el conjunt de documents que contenen les dades, valoracions i informacions de qualsevol índole sobre la situació i l'evolució clínica d'un pacient al llarg del procés assistencial"; i, l'informe d'alta mèdica com "el document emès pel metge responsable en un centre sanitari en finalitzar cada procés assistencial d'un pacient, que n'especifica les dades, un resum del seu historial clínic, l'activitat assistencial prestada, el diagnòstic i les recomanacions terapèutiques".

La disposició transitòria única d'aquesta mateixa norma disposa que "l'informe d'alta es regeix pel que disposa l'Ordre del Ministeri de Sanitat de 6 de setembre de 1984, mentre no es desplegui legalment el que disposa l'article 20 d'aquesta Llei".

L'Ordre de 6 de setembre de 1984 per la qual es regula la obligatorietat de l'informe d'alta, a la que es remet la disposició addicional a dalt transcrita, encara és vigent, determina al seu article 3 que l'informe d'alta ha d'incloure, entre d'altres, “e) *Resumen de la historia clínica y exploración física del paciente*”.

Per la seva banda, la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, defineix al seu article 9 la història clínica com “*el conjunt de documents relatius al procés assistencial de cada malalt tot identificant els metges i la resta de professionals assistencials que hi han intervingut. S'ha de procurar la màxima integració possible de la documentació clínica de cada pacient. Aquesta integració s'ha de fer, com a mínim, en l'àmbit de cada centre, on hi ha d'haver una història clínica única per a cada pacient*”. I l'article 10 d'aquesta mateixa norma estableix expressament els “*antecedents familiars i personals fisiològics i patològics*” formen part del contingut de la història clínica.

Així doncs, si d'una banda, l'informe d'alta ha d'incloure un resum de la història clínica del pacient; i d'altra banda, la història clínica ha de contenir els antecedents familiars fisiològics i patològics, és clar que la incorporació d'aquesta darrera informació al dit informe d'alta està prevista per la normativa sanitària, sempre i quan, no cal dir-ho, el/la professional sanitari consideri que tal informació és rellevant a efectes del tractament mèdic del pacient.

En definitiva, de conformitat amb la normativa transcrita, i des de la perspectiva al dret a la protecció de dades, la recollida de la informació relativa als antecedents familiars rellevants en l'informe d'alta d'un pacient estaria habilitat per l'article 6.1.e) i 9.2.h) de l'RGPD.

Dit això, cal analitzar si en el cas concret que aquí ens ocupa, la plasmació de la informació controvertida en l'informe d'alta del menor per part del CSMIJ, contravindria el principi de minimització recollit a l'article 5.1.c) de l'RGPD, segons el qual les dades personals objecte de tractament han de ser adequades, pertinents i limitades al que és necessari en relació amb les finalitats per a les quals es tracten.

Al respecte s'ha d'assenyalar que, tant el DPD de l'Institut Pere Mata, com la mateixa professional que va emetre l'informe d'alta del menor fill de la denunciante, han justificat de forma detallada les raons que, des del punt de vista legal i mèdic, justificaven la incorporació de la informació relativa als antecedents familiars a l'informe d'alta del menor. I cal dir que aquesta Autoritat no disposa de cap element que permeti desvirtuar el criteri professional de la psicòloga clínica, que va considerar pertinent i justificat la incorporació d'aquesta informació en interès del menor, el que impedeix imputar a l'entitat denunciada una vulneració del principi de minimització de les dades. D'altra banda, sobre l'eventual interpretació que facin terceres persones de la informació inclosa a l'informe (com, segons la denunciante, que la malaltia mental seria hereditària), és quelcom que excedeix de l'àmbit competencial d'aquesta Autoritat.

Sens perjudici del que s'ha exposat, que comporta l'arxiu de les presents actuacions, res impedeix a la persona denunciante -com a representant del menor- exercir, bé el dret de supressió davant l'entitat, per tal que s'elimini la informació controvertida de la història clínica i/o de l'informe d'alta del menor; o bé el dret de rectificació per tal que completin les dades allà incorporades (en el sentit d'identificar quin fou l'origen de l'atenció prestada en CSM als familiars del menor, sempre que s'acrediti degudament aquest extrem). També la persona

denunciant podria exercir, en nom propi, el dret de supressió o el de rectificació, en relació amb les seves pròpies dades.

3. De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat, en relació als fets que s'han abordat en aquesta resolució, cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades, escau acordar el seu arxiu.

L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que "(...) *no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats*". I l'article 20.1) del mateix Decret determina que procedeix el sobreseïment "a) *Quan els fets no són constitutius d'infracció administrativa*".

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 189/2022, relatives a l'Institut Pere Mata.
2. Notificar aquesta resolució a l'Institut Pere Mata i la persona denunciante.
3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les persones interessades poden] interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les persones interessades poden] interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,